

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012. Цей переклад було замовлено за підтримки Трестового фонду з прав людини Ради Європи (www.coe.int/humanrightstrustfund). Переклад не є обов'язковим для Суду. Для додаткової інформації дивіться повний текст копірайту наприкінці цього документа.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Kimlya and Others v. Russia – заява №76836/01

Рішення від 1.10.2009 [Секція I]

Стаття 9

Пункт 1 статті 9

Свобода релігії

Відмова зареєструвати релігійні групи через ненадання підтвердження існування протягом принаймні п'ятнадцяти років або входження до централізованої релігійної організації: *порушення*

Факти – Перший та другий заявники були співзасновниками відділень Саєнтологічної Церкви в Росії. У 1994 році перший центр з вивчення Діанетики (віровчення Саєнтологічної Церкви) був зареєстрований як неурядова організація. В подальшому центру було відмовлено в перереєстрації, оскільки його цілі мали "релігійний характер". Далі органи влади відмовили в реєстрації в якості місцевих релігійних організацій відділень, заснованих заявниками, оскільки вони не змогли надати підтвердження свого існування упродовж принаймні п'ятнадцяти років на відповідній території.

Право – Стаття 9, що тлумачиться у світлі статті 11: (а) *Застосовність* – Суд відзначив на початку, що в Європі не існувало консенсусу щодо релігійної природи саєнтологічного вчення. Так само це не було роллю Суду вирішувати, чи можна сукупність переконань та пов'язаних практик вважати "релігією" в цілях статті 9. Проте, оскільки органи влади Росії були переконані в релігійній природі цих відділень, Суд вирішив, що стаття 9 застосовувалася до цієї справи. Крім того, з огляду на те, що релігійні спільноти традиційно існували у формі організованих структур, а скарга заявників стосувалася стверджуваного порушення їхнього права вільно об'єднуватися зі своїми одновірцями, стаття 9 повинна розглядатися у світлі статті 11.

(b) *Суть* – "Релігійна група" без статусу юридичної особи не могла мати або користуватися правами, пов'язаними зі статусом юридичної особи, такі як право мати у власності чи користуватися майном, мати банківський рахунок, наймати працівників та брати участь або мати судовий захист – надзвичайно важливі права для реалізації права на сповідання релігії. Крім того, відповідно до російського законодавства лише зареєстровані "релігійні

організації” мали право здійснювати певні права, такі як, наприклад, засновувати місця поклоніння, проводити богослужіння у місцях, доступних для громадськості, та виробляти, набувати й розповсюджувати релігійну літературу. Відповідно, обмежений статус релігійних груп не дозволяв їхнім членам ефективно користуватися їхнім правом на свободу релігії та об’єднання, а отже мало місце втручання у права заявників за статтею 9. Втручання було згідно із національним законодавством та переслідувало правомірну мету захисту громадського порядку. Проте заявникам було відмовлено в реєстрації не через певне порушення з їхнього боку, а внаслідок автоматичного застосування передбаченої законом вимоги для релігійних груп існувати впродовж принаймні п’ятнадцяти років. Отже підстава для відмови була суто формальною та не пов’язаною з власне функціонуванням відповідних релігійних груп. Уряд не вказав на будь-яку нагальну суспільну потребу для такого обмеження або будь-яку доречну та достатню причину, що обґрунтовувала б такий тривалий період очікування, який повинні були витримати релігійні групи для отримання статусу юридичної особи. Оспорюване обмеження було спрямовано лише на релігійні спільноти первинного рівня, які не могли довести свою присутність на певній території або свій зв’язок з централізованою релігійною організацією. Отже, видавалось, що правило “п’ятнадцяти років” обмежувало лише новостворені релігійні групи, які не були частиною суворо ієрархічних церковних структур. З огляду на зазначене, Суд вирішив, що втручання у свободу релігії та об’єднання заявників не могло вважатися необхідним у демократичному суспільстві.

Висновок: порушення (одноголосно).

Стаття 41: 5000 євро першому та другому заявнику кожному в частині моральної шкоди.

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини
Цей стислий виклад рішення, підготовлений секретаріатом, не є обов’язковим для Суду.

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012.

Офіційними мовами Європейського суду з прав людини є англійська та французька мови. Цей переклад підготовлено на замовлення і за підтримки Цільового фонду «Права людини» Ради Європи (www.coe.int/humanrightstrustfund). Він не є зобов’язальним для Суду і Суд також не несе відповідальності за його якість. Переклад можна завантажити з електронної бази рішень (HUDOC) Європейського Суду з прав людини (<http://hudoc.echr.coe.int>) або з будь-якої іншої бази, в якій його розміщено з дозволу Суду. Копіювання тексту перекладу допускається в некомерційних цілях за умови наведення повної назви справи, разом із вищенаведеним повідомленням про авторські права та посиланням на Цільовий фонд «Права людини». З питань, пов’язаних з наміром використати ту чи іншу частину цього перекладу в комерційних цілях, прохання звертатися за адресою publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe.

(www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int.